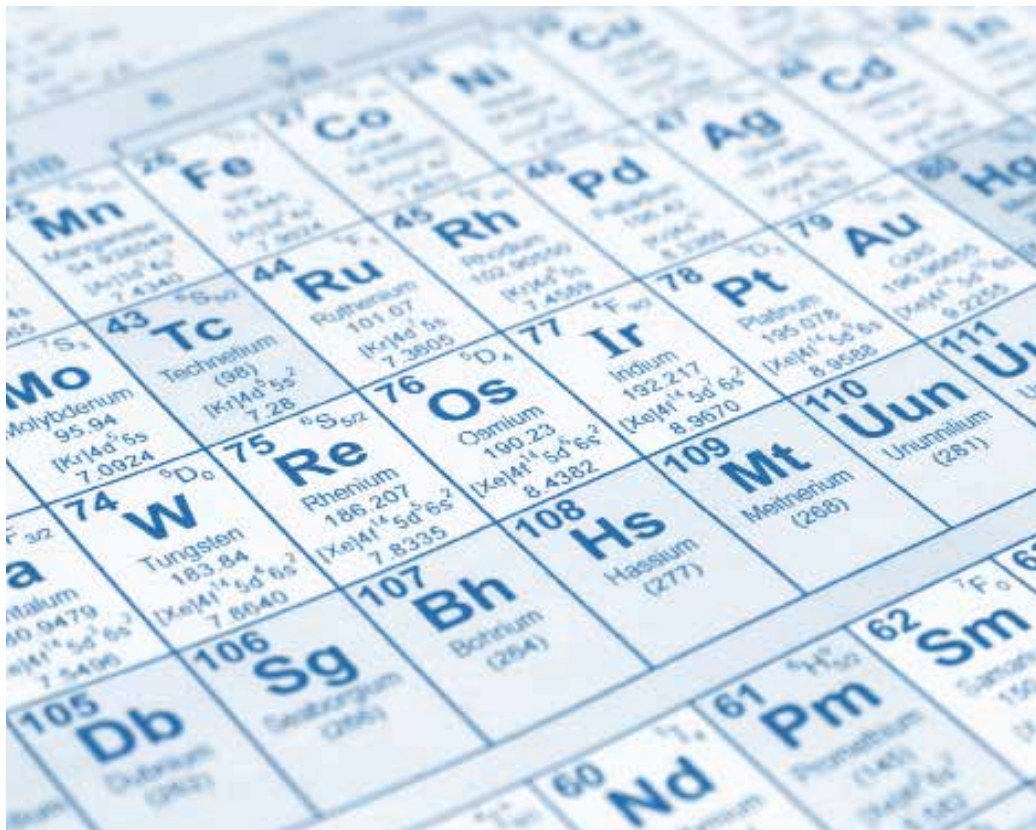

THERAPIE VOOR KWAADAARDIGE SCHILDKLIER- AANDOENINGEN

INHOUD

01	Inleiding	4
02	Doel van de behandeling	4
03	Vorbereiding	5
04	Behandeling	7
05	Opname	7
06	Veiligheid	8
07	Maatregelen na de behandeling	9
08	Resultaat	11
09	Nazorg	12
10	Vragen	12

01 INLEIDING

Uw arts heeft u verwezen naar de dienst Nucleaire geneeskunde van het UZ Gent voor een behandeling met radioactief jodium ($I-131$ of radiojood). Radiojoodtherapie wordt al meer dan vijftig jaar toegepast om schildklierandoeningen te behandelen. Het is een gemakkelijke, effectieve en veilige behandeling.

02 DOEL VAN DE BEHANDELING

Schildkliercellen nemen jodium op – zowel jodium dat in de voeding zit, als de radioactieve vormen van jodium die gebruikt worden voor diagnostiek en therapie. Jodium is een noodzakelijke bouwsteen in de aanmaak van schildklierhormoon.

Als u geopereerd wordt aan een kwaadaardig gezwel in de schildklier, laat de chirurg altijd een restje zitten omdat het nooit volledig op een veilige manier kan verwijderd worden. Dat restje schildklierweefsel wordt nadien vernietigd door een inwendige bestraling met radioactief jodium. Die behandeling maakt het ook eenvoudiger om het verloop van uw ziekte op te volgen. Aangezien er na de operatie en de behandeling geen schildklierweefsel in uw lichaam aanwezig is, volstaat meestal een eenvoudige bloedafname voor de verdere opvolging. Bovendien kan het radioactief jodium eventuele uitzaaiingen van schildklierkanker vernietigen.

03 VOORBEREIDING

Om de behandeling na te bootsen is het soms nodig om op voorhand een schildklierscan uit te voeren met een speurdosis radioactief jodium.

Om de opname van het radioactieve jodium te bevorderen, mag u twee à vier weken voor de behandeling geen schildklierhormoon meer innemen. Via een bloedafname controleren we of de behandeling met radioactief jodium kan starten.

Door het gebrek aan schildklierhormoon krijgen de meeste patiënten te kampen met klachten zoals vermoeidheid en lusteloosheid. Die verdwijnen in de weken na de behandeling, wanneer u (opnieuw) schildklierhormoon mag innemen.

In sommige gevallen zal de endocrinoloog 24 en 48 uur vóór de behandeling injecties met recombinant TSH geven. In dat geval mag u schildklierhormoon blijven innemen. We raden aan om de inname van jodium via voeding of medicatie te beperken.

Voeding (weken voor de behandeling)

- ▲ Gebruik geen gejodeerd zout (JoZo, zeezout..).
- ▲ Eet geen zoutwatervis of schaaldieren.
- ▲ Wees matig met zuivel, chocolade en brood (tenzij het geen gejodeerd zout bevat).
- ▲ Neem geen preparaten in met jodium uit de gezondheidswinkel, zoals zeewierextracten of kelptabletten.

Medicatie

- ▲ Stop de inname van schildklierhormoon (Elthyron[®], Thyrox[®], Levothyroxine[®]...) tot minstens 24 uur na de behandeling met radioactief jodium.
- ▲ Stop de inname van amiodarone en andere jodiumhoudende medicijnen, in overleg met uw behandelend arts.
- ▲ Gebruik geen jodiumhoudende oogdruppels, (hoest)siropen of ontsmettingsmiddelen (Isobetadine[®]).

Belangrijk

Onderging u het voorbije half jaar een radiologisch onderzoek met contrastmiddelen, meld dat dan aan de arts van de dienst Nucleaire geneeskunde. Informeer ons ook als u (mogelijks) zwanger bent: de behandeling kan dan niet doorgaan. Laat ook weten of u borstvoeding geeft, of nog een kindwens hebt. In dat laatste geval kunnen mannelijke patiënten soms het best een zaadstaal laten invriezen. In de zes maanden na de behandeling raden wij mannelijke en vrouwelijke patiënten aan om anticonceptie te gebruiken omdat er geen bewezen veiligheidsstudies beschikbaar zijn.

04 BEHANDELING

De behandeling met radioactief jodium houdt in dat u een capsule I-131 met water inneemt.

U moet drie dagen in het ziekenhuis verblijven, om de mensen in uw omgeving te beschermen tegen de radioactieve straling die door de behandeling in uw lichaam aanwezig is.

05 OPNAME

U wordt opgenomen op de verpleegafdeling Medische oncologie en Radiotherapie (ingang 50, route 609). U krijgt een ruime eenpersoonskamer met een eigen badkamer, tv en koelkast.

U moet vanaf vier uur voor de behandeling nuchter zijn. Eten mag niet, drinken wel. U mag uw medicatie blijven innemen, met uitzondering van schildklierhormoon of Strumazol. Die medicatie moet u ruimschoots voor de behandeling met radioactief jodium stoppen. Uitzondering hierop zijn de patiënten die de dagen voordien Thyrogen-injecties kregen.

Wat brengt u mee?

- ▲ Thuismedicatie
- ▲ Eventueel eigen (niet-alcoholische) drank
- ▲ Ondergoed en pyjama
- ▲ Pantoffels
- ▲ Toiletgerief
- ▲ Boek, tijdschriften, computer, handwerk, gsm, ...

Handdoeken en washandjes krijgt u in het ziekenhuis.

Datum en uur opname:

06 VEILIGHEID

Tijdens de eerste twee à drie weken na de behandeling kunt u radioactieve straling uitzenden. Om de stralingsbelasting voor de mensen in uw omgeving te beperken, moet u een aantal veiligheidsmaatregelen in acht nemen. Als u zich aan die richtlijnen houdt, is die straling heel beperkt, nog minder dan bij een gewone radiografie.

U verblijft in het ziekenhuis

- ▲ U mag uw kamer niet verlaten en er geen bezoek ontvangen.
- ▲ Roken is niet toegestaan. Informeer bij uw arts of apotheker naar ondersteunende medicatie om de dagen in het ziekenhuis te overbruggen.
- ▲ U moet zich zelfstandig wassen en aankleden. U moet ook zelfstandig eten.
- ▲ Een deel van de radioactiviteit verlaat het lichaam via lichaamsvochten zoals urine en, in mindere mate, via stoelgang, speeksel- en zweetklieren. Daarom gebruikt u een 'diepvriestoilet' en speciale vuilnisbakken.
- ▲ Bij ontslag neemt u uw ondergoed en pyjama in een aparte plastic zak mee en wast u die apart. Dat is niet nodig voor uw overig gerief.

Bent u incontinent of niet zelfredzaam, meld ons dat dan op voorhand.

De veiligheidsrichtlijnen berusten op drie principes:

Afstand: hoe verder u verwijderd bent van mensen in uw omgeving, hoe lager de stralingsbelasting. Wanneer de afstand met 20 à 30 cm toeneemt is er al een aanzienlijke daling.

Tijd: de stralingsbelasting voor huisgenoten of andere mensen in uw omgeving neemt toe naarmate u meer tijd u met hen doorbrengt. U moet die tijd daarom beperken.

Hygiëne: een goede hygiëne beperkt het risico op besmetting. Aangezien de grootste hoeveelheid radioactief jodium uw lichaam verlaat via de urine, kunnen een goede toilethygiëne en het zorgvuldig wassen van uw handen het risico op besmetting beperken.

07 MAATREGELEN NA DE BEHANDELING

Belangrijk

U moet onderstaande richtlijnen een aantal dagen volgen, afhankelijk van de toegediende dosis radiojodium. U moet beginnen tellen vanaf de dag na uw ontslag. Uw arts zal een nieuwe meting uitvoeren en de richtlijnen eventueel aanpassen.

Contact met anderen

- ▲ Bewaar een afstand van minstens 1 meter t.o.v. andere mensen - 2 meter als het contact langer dan 1 uur duurt.
- ▲ Hou de contacten zo kort mogelijk als de afstand minder dan 1 meter bedraagt. Beperk ze dan ook tot max. een half uur per dag. Bij meer dan 2 meter afstand is er doorgaans geen beperking in de tijd nodig.
- ▲ Het is de combinatie van duur en afstand die van belang is, vooral t.o.v. huisgenoten. Boodschappen doen, wandelen, fietsen... zijn geen probleem, maar ga liefst niet naar het theater of de bioscoop.
- ▲ Bij contacten met zwangere vrouwen en kinderen jonger dan 6 jaar, moet u die aanbevelingen langer opvolgen.
- ▲ Slaap apart. Als dat niet mogelijk is, schuif de bedden 2 meter uit elkaar. Let wel: slaap niet in bedden aan weerszijde van dezelfde muur, aangezien de muur niet alle straling tegenhoudt.
- ▲ Neem strikt anticonceptie gedurende zes maanden. Dat geldt zowel voor mannen als vrouwen.
- ▲ Stop met borstvoeding, ook wanneer u terug thuis bent.
- ▲ Kinderen jonger dan zes jaar blijven het best niet onder hetzelfde dak wonen. Zij moeten door iemand anders verzorgd worden om de duur van de contacten te beperken.
- ▲ Vermijd bezoeken die niet noodzakelijk zijn. Volg voor andere bezoeken de regels over afstand en tijdsduur (zie hoger). Nabije contacten van korte duur, bv. een hand geven, zijn geen probleem.
- ▲ Vermijd ook niet-dringende of niet-noodzakelijke contacten i.v.m. uw gezondheid (bv. kinesist, tandarts, routinecontroles).
- ▲ Ga ook niet naar openbare plaatsen die drukbezocht zijn en waar de afstandsregels moeilijk te volgen zijn.
- ▲ Arbeidsongeschiktheid/schoolverlet: in functie van de meetresultaten.

Praktische instructies voor keuken- en toiletgerei

- ▲ Gebruik een apart toilet, urineer zittend, spoel het toilet tweemaal door en was uw handen.
- ▲ Was uw beddengoed en ondergoed apart.
- ▲ Anderen mogen uw toiletgerief (washandje, handdoek, tandenborstel, ...) niet gebruiken. Na een wasbeurt mag dat wel.
- ▲ Hetzelfde geldt voor bestek, borden, glazen enzovoort.
- ▲ U mag eten bereiden, op voorwaarde dat u uw handen wast en telkens een nieuwe lepel gebruikt bij het proeven.

08 RESULTATEN

Een minderheid van de patiënten heeft op termijn meer dan één behandeling nodig.

De bijwerkingen zijn doorgaans mild tot onbestaand. Kort na de inname kunt u wat last hebben aan uw **maag**. U kunt daarvoor een maagbeschermer innemen.

U kunt enkele dagen een opgezet gevoel in de **keel** hebben. Paracetamol of Ibuprofen kunnen daarbij helpen.

Deze behandeling veroorzaakt **geen haarverlies**.

In zeldzame gevallen en vooral bij hogere dosissen kunt u blijvend een **droge mond** hebben. Om dat te voorkomen neemt u de eerste dagen na de toediening van het radioactief jodium best een aantal maatregelen:

- ▲ Eet vanaf 24 uur na de inname van het radioactief jodium regelmatig een zuur snoepje of een kauwgom om de speekselvloed te stimuleren en zo schade aan de speekselklieren te voorkomen.
- ▲ Drink een extra liter water per dag om de radioactiviteit zo vlug mogelijk uit uw lichaam te verwijderen via de urine.

Bij elke vorm van bestraling bestaat er een minimaal risico op verminderde **vruchtbaarheid en op kanker**. Op basis van de wereldwijde en ruime ervaring met dit type bestraling, is de kans echter zo goed als **verwaarloosbaar**. Als u een kinderwens hebt, bespreekt u de planning het best met uw arts.

09 NAZORG

Door het gebrek aan schildklierhormoon kunnen vermoeidheidsklachten, lusteloosheid en soms depressiviteit optreden. De klachten verdwijnen in de loop van de weken na de behandeling, wanneer u opnieuw schildklierhormoon (elthyrone, levothyroxine, thyrax...) inneemt. Het is heel belangrijk dat die medicatie goed geregeld is en de hormoonspiegel is aangepast aan uw specifieke situatie. De endocrinoloog moet dat dan ook goed opvolgen in de loop van de vier tot zes weken na de start van de behandeling. Daarvoor is een bloedafname nodig.

Een week na de behandeling, wordt een scan gemaakt van uw hele lichaam om na te gaan waar het radioactieve jodium zich precies geconcentreerd heeft in uw lichaam. Dat onderzoek kan helpen om de aanwezigheid van uitzaaiingen uit te sluiten.

10 VRAGEN?

U kunt steeds terecht bij een arts van de dienst Nucleaire geneeskunde op het nummer 09 332 30 28.

Naam en handtekening van de arts die de informatie verstrekte:

VRAGEN? NOTEER ZE HIER

Dienst Nucleaire geneeskunde

Ingang 10, route 240

T +32 (0)9 332 30 28

F +32 (0)9 332 38 07

www.uzgent.be/nucleairegeneeskunde

Deze brochure werd enkel ontwikkeld voor gebruik binnen het UZ Gent. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het UZ Gent.

Universitair Ziekenhuis Gent

C. Heymanslaan 10 | B 9000 Gent

T +32 (0)9 332 21 11 | E info@uzgent.be

www.uzgent.be

Volg ons op

